

FUNDACIÓ
VÍCTOR
GRÍFOLS
i LUCAS

Memòria **2012**

Memòria 2012

01 Presentació

02 La Fundació

- Objectius
- Patronat

03 Activitats

- V Conferències Josep Egozcue
- Homenatge a Francesc Abel
- Seminari: Ètica i salut pública
- Conferència Regional EFGCP
- Curs: Problemes ètics en les demències

04 Premis

- Lliurament de premis i beques sobre bioètica
- Composició del jurat
- XIV Premi d'Investigació sobre Bioètica
- XII Premi a una Obra Periodística
- XIV Beques d'Investigació
- Projectes d'investigació finalitzats
- Nous premis de bioètica per batxillerat

05 Publicacions

- Títols publicats
- Traduccions

06 La Fundació on-line

- Web
- Newsletter
- YouTube
- Bionethics

07 Dades econòmiques

08 Recull de premsa

09 Agenda 2013

01

MEMÒRIA 2012

Presentació

Sumari
– Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Les activitats de la Fundació es van encetar l'any 2012 amb la cinquena edició de les Conferències Josep Egozcue que, en aquest cas, va comptar amb la participació de Thomas Murray amb una conferència sobre la controvertida qüestió de la biologia sintètica, un camp de recerca que inclou aplicacions tan diverses com la terapèutica, l'enginyeria electrònica, la creació de cèl·lules i proto-cèl·lules. El tema va generar un debat públic fa un parell d'anys quan els mitjans de comunicació de tot el món es van fer ressò de la creació de "vida artificial" en un centre d'investigació dels Estats Units que havia aconseguit la primera "cèl·lula sintètica". Tot i que el missatge era exagerat i no responia a la realitat, les alarmes es van encendre i els instituts de bioètica van començar a treballar en informes sobre els reptes de la nova biologia. El psicòleg i aleshores director del *The Hastings Centre*, Thomas Murray, que havia participat en un important informe elaborat per la *Presidential's Commission* dels Estats Units, va venir a la Fundació a explicar-nos el contingut de l'informe així com la seva visió personal sobre la manera de tractar les diferents possibilitats d'aplicació que comprèn la biologia sintètica. A la conferència de Murray va seguir un interessant debat que analitzava el tema des de diferents punts de vista: el de la ciència, el dret i els mitjans de comunicació. Tots ells tenen coses a dir sobre la investigació bàsica i les possibilitats d'utilització que presenta, la necessitat d'activar un principi de cautela per tal d'evitar aplicacions indegudes, i l'imperatiu de rigor i prudència en la comunicació dels avenços científics.

Sumari
– Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

En un terreny una mica més concret i pràctic, la Fundació va patrocinar la trobada del grup *European Forum for Good Clinical Practice*, que es va reunir per discutir algunes qüestions de la investigació clínica que demanden una revisió constant, com ho és la del consentiment informat a la llum de la nova legislació sobre assaigs clínics. Cal recordar que la bioètica comença a desenvolupar-se a partir del reconeixement de males pràctiques en assaigs clínics, d'on es desprèn la necessitat de tenir en compte principis ètics que respectin l'autonomia i la integritat dels pacients. Tot i que s'ha progressat considerablement, també en aquest cas convé estar alerta i anar vigilant la distorsió de normes que no són del tot eficients o no compleixen els objectius pels quals van ser constituïdes.

La salut pública i l'ètica és un objecte de reflexió que la Fundació va posar en marxa fa uns anys i sobre el que ha anat fent una feina que ja s'ha projectat en una sèrie de publicacions de molta utilitat per les persones que no volen obviar la dimensió ètica de les mesures de salut pública. En aquesta línia, es va organitzar un curs per abordar tres problemes específics: a) com actuar en front de pandèmies com la de la grip A; b) què fer amb els conflictes d'interessos; c) quins interrogants ètics plantegen els aliments anomenats “funcionals”. Les presentacions i debat al voltant d'aquests tres temes van ser intensos i podran ser consultats en la publicació que està a punt de sortir.

Sumari
– Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Finalment, la darrera activitat de la Fundació en el 2012, ha estat el curs organitzat habitualment amb el Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo, a Barcelona, que va versar sobre “Problemes ètics en les demències”. Des que va començar la col·laboració entre la Universitat i la Fundació, aquesta s’ha anat dedicant a tractar diversos problemes relatius a problemes del final de la vida. També en aquest cas, las ponències i debats van girar en torn a la situació dels malalts amb demència i la manera d’afrontar la mort tenint en compte el paper fonamental que les famílies, professionals sanitaris i centres residencials han de tenir en l’acompanyament del malalt.

Un dels objectius de la Fundació des que va ser creada ha estat fomentar la recerca en bioètica, especialment pel que fa als professionals més joves. En aquest sentit, s’han anat convocant cada any premis i beques que ajuden a les persones que mostren interès en profunditzar en algun aspecte de l’ètica aplicada a la medicina i a la investigació biomèdica. L’any 2012 la convocatòria s’ha ampliat als estudiants de batxillerat, que s’estrenen amb els seus primers treballs de recerca. Amb l’ànim de promoure l’interès per l’ètica com objecte d’investigació, la Fundació atorgarà tres premis als millors treballs de Batxillerat que es presentin a la convocatòria.

Seguim confiant que les activitats de la Fundació engresquin a tots aquells que entenen que els nostres problemes, vinguin d’on vinguin, si són realment importants, és perquè tenen una dimensió ètica, relacionada amb principis i valors fonamentals que tothom diu reconèixer, però que no sempre es veuen reflectits en bones pràctiques. La nostra funció és reflexionar i discutir sobre aquesta dimensió que no hauria de ser ignorada des d’una perspectiva humana autèntica.

Presentació

Victòria Camps
Presidenta

02

MEMÒRIA 2012

La Fundació

Sumari
Presentació
– La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

La Fundació Víctor Grífols i Lucas té com a finalitat promoure l'estudi i el desenvolupament de la bioètica en el món de la salut humana i les ciències de la vida.

Constituïda el 1998 sota els auspicis de **Grífols**, holding dedicat al sector farmacèuticohospitalari, la Fundació és un òrgan independent que dedica recursos a la investigació dels problemes ètics que es plantegen entre els diversos col·lectius que treballen en el camp de la salut.

Els objectius de la Fundació són els següents:

- Impulsar l'estudi en àrees específiques de la bioètica a través de la concessió de beques i premis.
- Organitzar conferències i seminaris que divulguin i aprofundeixin en les qüestions ètiques que constantment plantegen les ciències de la vida o de la salut.
- Elaborar publicacions que divulguin els treballs de la Fundació.
- Estar oberta a totes aquelles activitats que ajudin a aprofundir en l'ètica de la vida.

La Fundació

La Fundació

Patronat

El Patronat de la Fundació està constituït per membres de reconegut prestigi en les diverses àrees d'estudi de la bioètica. Al 2012 s'ha renovat la seva composició amb la incorporació de Rafael Dal-Ré com a nou vocal. Actualment el patronat consta de catorze patrons procedents de disciplines tan diverses com la filosofia, la medicina, la docència, la recerca o el dret que aporten una aproximació multidisciplinària a l'activitat de la Fundació.

Presidenta: Victòria Camps

Catedràtica de Filosofia Moral de la Universitat Autònoma de Barcelona

Vicepresident: Marc Antoni Broggi

Metge cirurgià i president del Comitè de Bioètica de Catalunya

Tresorer: Manuel Canivell

Metge i ex gerent científic de Grifols, S.A.

Vocals:

Neal Ball

Fundador i president honorari de l'*American Refugee Committee* i membre del Comitè Americà de la UNICEF

Ramon Bayés

Catedràtic de Psicologia Bàsica i professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona

Sumari
Presentació
– La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Montserrat Busquets

Professora de l'Escola d'Infermeria de la Universitat de Barcelona

Ignacio Calero

Advocat d'Osborne Clarke S.L.P.

Xavier Carné

Cap del Servei de Farmacologia Clínica de l'Hospital Clínic de Barcelona

Tomás Dagá

Advocat d'Osborne Clarke S.L.P.

Rafael Dal-Ré

Assessor científic del Programa d'Investigació Clínica a la Fundació Pasqual Maragall de Barcelona

Vladimir de Semir

Professor i director de l'Observatori de la Comunicació Científica de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona

Guillem López i Casasnovas

Catedràtic d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona

Josep Mª Lozano

Professor del Departament de Ciències Socials d'ESADE

Francesca Puigpelat

Catedràtica de Filosofia del Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona

La Fundació

Membres del Patronat

A microscopic image of plant tissue, likely a leaf cross-section, showing prominent red and green patterns. The red areas are irregular and scattered, while the green areas form a network of veins. The image is divided into three vertical sections by dashed lines.

03

MEMÒRIA 2012

Activitats

Durant el 2012 la Fundació ha impulsat diverses activitats amb l'objectiu de generar debat i reflexió sobre aspectes relatius a la bioètica.

V Conferències Josep Egozcue

La Fundació va iniciar les seves activitats anuals el 13 de març amb les V Conferències Josep Egozcue. Aquest cicle de conferències s'ha desvinculat de l'acte de lliurament dels premis i beques per a convertir-se en un cicle d'experts destinat a aprofundir sobre un tema d'actualitat ètica. En aquesta edició el ponent convidat va ser Thomas Murray, president del *The Hastings Center* de Nova York.

Murray va impartir la conferència "*Biologia sintètica: ètica i governança, interessos i identitats*", seguida de la taula rodona, "*Biologia sintètica: ciència, ètica i comunicació*".

Hi participaren:

- Milagros Pérez Oliva, periodista especialitzada en salut.
- Carlos Romeo Casabona, catedràtic de Dret Penal de la UPV i director de la *Cátedra de Derecho y Genoma Humano*.
- Luis Serrano, investigador del Centre de Regulació Genòmica.
- Ricard V. Solé, professor investigador d'Icrea de la UPF.

Activitats

V Conferències Josep Egozcue

Thomas Murray, president del *The Hastings Center*

Sumari
Presentació
La Fundació
– Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Homenatge a Francesc Abel

El passat 8 de juny l'Institut Borja de Bioètica (IBB) va organitzar un acte d'homenatge a Francesc Abel i Fabre, fundador d'aquesta entitat i també patró de la Fundació Víctor Grífols i Lucas. Francesc Abel va morir el 31 de desembre de 2011, després de treballar durant més de 35 anys per fomentar l'ètica en l'àmbit sanitari. En l'acte d'homenatge, patrocinat per la Fundació, va presentar-se el llibre *Francesc Abel i la bioètica, un llegat per a la vida*, una selecció dels seus articles editada per Institut Borja i l'editorial Proteus.

Activitats

Homenatge a Francesc Abel

Seminari: Ètica i salut pública

Per segon any consecutiu, el Llatzaret de Maó va acollir la trobada “Ètica i Salut Pública”, organitzada per la Fundació i la *Sociedad Española de Salud Pública y Administración Sanitaria* (SESPAS). Els dies 17 i 18 de setembre van reunir-se diferents experts per tractar la gestió de la pandèmia de la grip A, els conflictes d'interès en salut pública i els aliments funcionals.

Ponents:

- Macario Alemany, professor de Filosofia del Dret de la *Universidad de Alicante*.
- Jordi Delclós, professor de la Universitat Pompeu Fabra i Director de la Divisió de Salut Laboral i Ambiental de l'Escola de Salut Pública de la Universitat de Texas.
- David Larios, vicepresident de la *Asociación de Juristas de la Salud*.

Coordinadors:

- Andreu Segura, director de l'Oficina del Pla interdepartamental de Salut Pública. Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
- Andrea Buron, metgessa adjunta del Servei d'Epidemiologia i Avaluació del Parc de Salut Mar.
- José Miguel Carrasco, sociòleg especialitzat en Salut Pública.

Activitats

Llatzaret de Maó

Sumari
Presentació
La Fundació
– Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Conferència Regional EFGCP

L'*European Forum for Good Clinical Practice* (EFGCP) i l'Institut Borja de Bioètica, amb la col·laboració de la Fundació Víctor Grífols i Lucas, van organitzar els dies 15 i 16 d'octubre, la Conferència Regional de l'EFGCP, amb el títol: "Temes candents en investigació clínica". La jornada va centrar-se en el consentiment informat i la nova legislació sobre assaigs clínics.

Hi participaren com a ponents:

- Joan-Albert Arnáiz, Hospital Clínic de Barcelona.
- Cristina Avendaño-Solá, Hospital Puerta de Hierro, Madrid.
- Xavier Carné, Hospital Clínic de Barcelona i Fundació Víctor Grífols i Lucas.
- Victòria Cusí, Hospital Sant Joan de Déu, Barcelona.
- Rafael Dal-Ré, Fundació Pasqual Maragall i Fundació Víctor Grífols i Lucas.
- Hugh Davies National Research Ethics Service, EFGCP, Regne Unit.
- Fernando de Andrés, Universidad Complutense de Madrid.
- Nicky Dodsworth, *Premier Research*, EFGCP, Regne Unit.
- Pablo Ferrer, Institut Borja de Bioètica.
- Gerhard Fortwengel, *University for Applied Sciences and Arts*, Hannover, Alemanya.
- Stanimir Hasurdjiev, *European Liver Patients Association* (ELPA) & Bulgarian Patient Association, Bulgària.

Sumari
Presentació
La Fundació
– **Activitats**
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

- Pilar Hereu, Farmacologia Clínica, Hospital Universitari de Bellvitge, Barcelona.
- César Hernández, *Agencia Española del Medicamento*.
- Esteban Herrero-Martínez, *Association of the British Pharmaceutical Industry*, Regne Unit.
- Ingrid Klingmann, *Pharmaplex*, EFGCP, Bèlgica.
- Deborah Mascalzoni, *Instituto de Medicina Genética*, Itàlia.
- Heike Mehrer Freiburg, Alemanya.
- Coloma Moreno, Comitè Ètic d'Investigació Clínica, Hospital Parc Taulí.
- Cari Pontes, Farmacologia Clínica, Hospital Parc Taulí.
- Haleema Shakur, *Faculty of Epidemiology and Population Health, London School of Hygiene & Tropical Medicine*, Regne Unit.
- Ernst Singer, *Ethics Committee, Medical University of Vienna*, Àustria.
- Núria Terribas, Institut Borja de Bioètica.
- Rauha Tulkki-Wilke, *CRF Health*, Finlàndia.

Activitats

Conferència Regional EFGCP

Sumari
Presentació
La Fundació
– Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Curs: Problemes ètics en les demències

El darrer acte de l'any va ser el curs “Problemes ètics en les demències”, organitzat pel Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB), Centre Ernest Lluch, amb el patrocini de la Fundació. El curs, celebrat els passats 3 i 4 de desembre, va tractar la figura dels cuidadors i com afrontar la pèrdua de capacitats en demències progressives, prenent com a exemple l'alzheimer.

Participaren com a ponents:

- Estrella Barceló, farmacòloga clínica, CAP Poblenou.
- Mercè Boada, neuròloga i directora mèdica de la Fundació ACE.
- Francesc Borrell, metge de família, professor del Departament de Ciències clíniques, Facultat de Medicina, Universitat de Barcelona.
- Josep M. Bosch, metge de família.
- Marc Antoni Broggi, president del Comitè de Bioètica de Catalunya.
- Montserrat Busquets, professora de l'Escola d'Infermeria de la Universitat de Barcelona.
- Pura Díaz-Veiga, coordinadora “Etxean Ondo Residencias”, Àrea de Planificació i Models d'Atenció, *Fundación Instituto Gerontológico Matia*, Donostia.
- German Diestre, metge de la Unitat de Psicogeriatria del CSS Albada. Membre del CEA del Parc Taulí Sabadell.

Sumari
Presentació
La Fundació
– Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

- Emmanuel Hirsch, director de l'*Espace éthique Assistance publique-Hôpitaux*, París.
- Astrid Lindstrom, consultora en polítiques i serveis socials.
- Pilar Loncán, directora mèdica de la Fundació Santa Susanna, presidenta del Comitè d'Ètica Assistencial del Vallès Oriental Centre (CèAVOC).
- Francesc José María, advocat.
- Conxita Miralles, metgessa del PADES Nord Pere Virgili.
- Màrius Morlans, president de la comissió deontològica del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB).
- Margarida Pla, degana de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic.
- Bernabé Robles, cap del Servei de Neurologia, president del Comitè d'Ètica Assistencial, Parc Sanitari Sant Joan de Déu.
- Pilar Rodríguez, directora de la Unitat Operativa Sociosanitària ABD (Associació Benestar i Desenvolupament).
- Begoña Roman, professora de Filosofia a la Universitat de Barcelona.

Activitats

Curs: Problemes ètics en els demències

Marc Antoni Broggi i Emmanuel Hirsch

04

MEMÒRIA 2012

Premis

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
– Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Lliurament de premis i beques de bioètica

La Fundació concedeix cada any un premi d'investigació, un premi periodístic i quatre beques de bioètica, amb l'objectiu d'impulsar l'estudi i difusió d'aquesta disciplina.

L'acte de lliurament de premis i beques d'investigació sobre bioètica es va celebrar el 29 d'octubre a la Universitat Pompeu Fabra. Va tenir com a ponent convidada a María Blasco, doctora en Biologia Molecular i Bioquímica i directora del *Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas* (CNIO), qui va impartir la conferència "*Los telómeros como modulares clave del envejecimiento y la longevidad*".

Composició del jurat

En aquesta convocatòria es van presentar 10 treballs al premi d'investigació, 40 projectes de recerca i 15 treballs a l'obra periodística. Els premis van ser avaluats per un jurat format per:

- Salvador Alsius, degà dels Estudis de Periodisme a la Universitat Pompeu Fabra.
- Margarita Boladeras, catedràtica de Filosofia Moral i Política de la Universitat de Barcelona i portaveu del jurat.
- Jordi Caïs, professor de Sociologia i Anàlisi de les Organitzacions de la Universitat de Barcelona.
- Màrius Morlans, membre del Comitè d'Ètica Assistencial de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.
- Francesca Puigpelat, catedràtica de Filosofia del Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Premis

María Blasco, directora del CNIO

Acte de lliurament dels premis i beques

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
– Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

XIV Premi d'investigació sobre Bioètica

El Premi d'Investigació sobre Bioètica, dotat amb 6.000 euros, va ser concedit a Esther Farnós Amorós, professora de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra, pel treball: *Consentimiento a la reproducción asistida. Crisis de pareja y disposición de embriones*.

El treball analitza la disparitat de criteris utilitzats pels tribunals que han hagut de resoldre els conflictes sobre embrions en motiu de la ruptura de la parella, alhora que planteja si hi ha la possibilitat de fer un recurs per donar-hi una resposta jurídica.

XII Premi a una Obra Periodística

La periodista Mònica López Ferrado va ser la guanyadora del Premi a una Obra Periodística, dotat amb 3.000 euros, pel seu article *La veritat ajuda a morir* publicat al diari *Ara* el 10 de febrer de 2011.

Al seu article, Mònica López reflexiona sobre la manera de comunicar i tractar amb els malalts greus i com transmetre la informació sobre la malaltia en el període final de la vida.

Premis

Esther Farnós, guanyadora del premi d'investigació

Mònica López Ferrado, guanyadora del premi periodístic

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
– Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

XIV Beques d'Investigació

Les beques per al desenvolupament de projectes de recerca, dotades amb 5.000 euros cadascuna, es van atorgar a:

Rosa María Medina i Sandra Fernández de la Facultat de Medicina de la *Universidad de Granada* pel treball: *“La tríada equipos médicos-familiares-pacientes en estados de intersexualidad. El caso español”*.

Michelle Piperberg de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona pel treball: *“Sobre la ‘persona’. Aproximación a las discusiones en torno al final de la vida”*.

L'equip encapçalat per **Germán Diestre** del Centre Sociosanitari Albada pel treball: *“Implementación de la Planificación Anticipada de Decisiones en el Centro Sociosanitari Albada: Estudio Cualitativo”*.

Iván Ortega i David Rodríguez Arias del *Instituto de Filosofía del Consejo Superior de Investigaciones Científicas* pel treball: *“Organ Donation in Spanish Emergency Ambulance Services (ODISEAS)”*.

Premis

Premiats, becats i membres de la Fundació

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
– Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Projectes d'investigació finalitzats

Els autors dels projectes guanyadors de les beques de la darrera convocatòria van presentar les memòries i conclusions dels treballs a l'octubre. Al web es poden consultar els projectes presentats:

Anna Rodríguez i Morera de l'Institut Català d'Oncologia de Girona i Joaquín T. Limonero, de la Facultat de Psicologia de la UAB, pel treball **Reaccions emocionals i accions dels nens i adolescents davant de la malaltia oncològica avançada dels pares**.

Magí Farré Albaladejo i Astrid Hernández, de la Fundació IMIM, pel treball: **Información de placebo en los ensayos clínicos y su influencia en la decisión de los participantes**.

Marta Roca i Escoda de l'Institut de Dret i Tecnologia - UAB pel treball: **La gestació per substitució**.

Roser Marquet Palomer del ICS EAP Canet de Mar pel treball: **Percepció de confidencialitat en les persones grans de l'àmbit rural**.

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
– Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Nous premis de bioètica per batxillerat

A més dels dos premis de bioètica i de les quatre beques de recerca, la Fundació ha obert una nova convocatòria de **premis per a treballs de recerca sobre Bioètica realitzats per alumnes de batxillerat**. La finalitat d'aquests nous premis és estimular la inclusió de la dimensió ètica en la investigació des dels inicis de la carrera professional. Es premiaran els tres millors treballs de recerca desenvolupats en l'àmbit de la bioètica durant el curs acadèmic 2012-2013 en els centres de secundària, públics, privats o concertats de Catalunya.

Premis

**Premi a treballs
de recerca sobre
Bioètica en el
batxillerat**

2012/2013

FUNDACIÓ
VÍCTOR
GRÍFOLS
I LUCAS

05
MEMÒRIA 2012

Publicacions

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
– Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Títols publicats

La Fundació disposa de tres col·leccions editorials, *Quaderns*, *Informes* i *Interrogants Ètics*, en les quals publica els documents i les ponències derivades de les activitats que organitza. Amb l'objectiu de contribuir a la divulgació de la bioètica, posa a disposició dels usuaris totes les publicacions de manera gratuïta. A través del web es poden sol·licitar exemplars impresos i descarregar-los en format pdf.

Durant el 2012 la Fundació ha ampliat la seva col·lecció editorial amb els següents títols:

La ética en las instituciones sanitarias: entre la lógica asistencial y la lógica gerencial

Aquest quadern reflexiona sobre l'entorn sanitari i sobre com són tractades l'ètica i els valors actuals en les institucions sanitàries. Amb la participació de Diego Gracia, catedràtic d'Història de la Medicina, i Manel Peiró, director del programa Direcció de Serveis Integrats de Salut d'ESADE, amb gestors i professionals de la medicina i la infermeria, es fa un repàs a la lògica gerencial i assistencial, posant especial atenció a les tensions, prioritats i punts de trobada. Editat en castellà i anglès.

Publicacions

**La ética en las
instituciones
sanitarias: entre la
lógica asistencial
y la lógica gerencial**

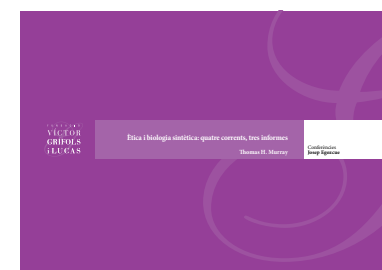
Quaderns
de la Fundació 28
Víctor Grífols i Lucas

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
– Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Ètica i biologia sintètica: quatre corrents, tres informes

Thomas Murray, president emèrit del *The Hastings Center* de Nova York, va ser el ponent convidat a la cinquena edició de les Conferències Josep Egozcue, dedicades a la biologia sintètica. Aquest informe ofereix el contingut íntegre de la seva ponència. Defineix la biologia sintètica i els principals corrents, exposa els reptes que suposa el seu desenvolupament i analitza els informes elaborats als EUA i a Espanya i Portugal sobre aquesta disciplina. L'informe conclou amb una reflexió sobre les principals preocupacions que implica l'estudi i el progrés de la biologia sintètica. Editat en format electrònic en català, castellà i anglès.

Publicacions

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
– **Publicacions**
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Traduccions

Ethics and public health

La Fundació ha traduït a l'anglès el quadern *Ética y salud pública*. Inclou aquells aspectes susceptibles de consideració ètica així com elements per l'elaboració d'una casuística d'aplicació de la bioètica a la salut pública. Finalment ofereix també propostes per al disseny d'un programa d'activitats formatives.

Publicacions

La Fundació on-line

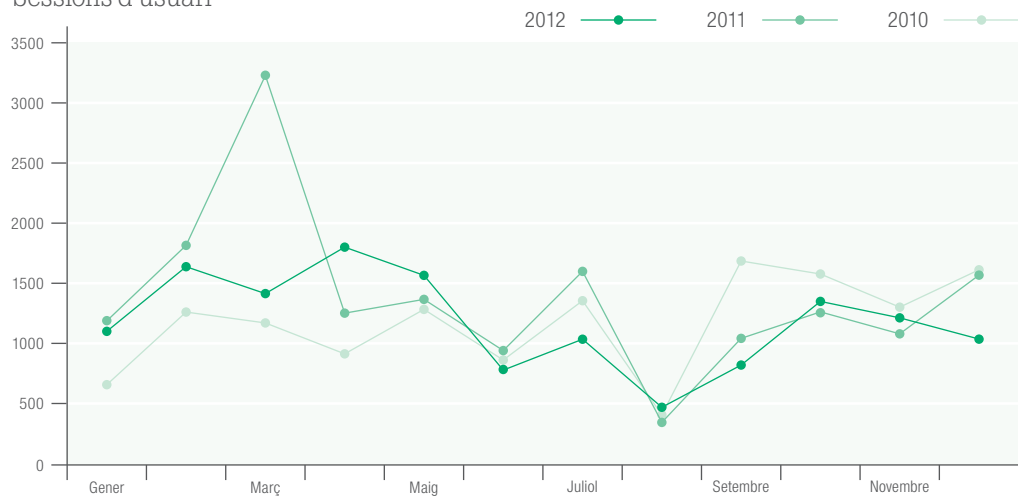
Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
– La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

Web

El web de la Fundació és el principal canal de comunicació amb els usuaris. Durant el 2012 ha seguit oferint informació actualitzada sobre totes les activitats i iniciatives que es porten a terme. Aquest any ha comptat amb una mitjana de 1200 visites mensuals. Les seccions més visitades han estat l'agenda, les beques i els premis.

Seguint el patró d'altres anys, el volum de visites del web té una correlació amb el calendari d'activitats i l'enviament de *newsletters*. Les visites augmenten els mesos que hi ha algun acte previst, sobretot si requereix inscripció *on-line*, i també incrementen quan s'envien *newsletters* als usuaris. Al període estival i coincidint amb les setmanes de vacances, es repeteix cada any una baixada d'activitat al web que es recupera un cop comencen de nou les activitats de tardor i fins a finals d'any.

Sessions d'usuari

La Fundació on-line

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
– La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

El web no només és un recurs informatiu, sinó que permet inscriure's a activitats i descarregar o sol·licitar publicacions. Les publicacions més descarregades aquest any han estat: *La ética en las instituciones sanitarias: entre la lógica asistencial y la lógica gerencial*, *Els fins de la medicina* i *Ética y salud pública*.

Newsletters

Durant el 2012, la Fundació ha enviat als seus usuaris les seves novetats a través de dos canals: el *Butlletí* semestral *on-line* i les *newsletters Breus*, de caràcter mensual. Aquests canals de comunicació han permès dinamitzar el web i facilitar als usuaris l'accés a les darreres publicacions o a la inscripció d'activitats.

La Fundació on-line

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
– La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
Agenda 2013

YouTube

La Fundació ha publicat a **YouTube** vídeos en castellà i anglès de l'acte de lliurament de premis i beques de Bioètica i de la conferència de María Blasco, doctora en Biologia Molecular i Bioquímica i Directora del *Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas* (CNIO), que va precedir l'acte.

Bionethics

La Fundació compta amb un buscador especialitzat en bioètica, **Bionethics**, on es troben indexades pàgines d'institucions, d'investigadors, publicacions i altres recursos relacionats amb aquesta disciplina. Bionethics es pot incorporar com a eina de cerca en una pàgina web o bé configurar-lo com a pàgina principal. La seva actualització periòdica i les funcionalitats que té associades, fan que registri un augment de nombre de visites coincidint amb l'anunci d'activitats o publicacions al web.

La Fundació on-line

07

MEMÒRIA 2012

Dades econòmiques

Balanç de Situació

31 de desembre de 2012 i 2011 (Expressat en euros)

Actiu	2012	2011
Actiu circulant		
– Altres deutors		
– Deutors diversos	0	0
– Tresoreria		
– Caixa	201	201
– Bancs i institucions de crèdits ctes. cts. a la vista	71.741	89.148
Total actiu circulant	71.942	89.349
Total actiu	71.942	89.349

Passiu	2012	2011
Fons propis		
– Fons dotacional	12.020	12.020
– Excedents d'exercicis anteriors	14.441	9.530
– Excedents de l'exercici	3.578	4.911
Total Fons Propis	30.039	26.461
Creditors a Curt Termini		
– Beneficiaris creditors	10.396	28.253
	10.396	28.253
Proveïdors i Altres Creditors	26.739	32.267
– Deutes per compres o prestacions de serveis	4.767	2.368
– Administracions públiques	31.507	34.635
Total Creditors a Curt Termini	41.903	62.888
Total Passiu	71.942	89.349

Compte de Resultats

31 de desembre de 2012 i 2011 (Expressat en euros)

Despeses	2012	2011
Despeses personal	0	0
Ajuts monetaris i altres despeses	32.002	29.000
Altres despeses		
– Serveis exteriors	124.172	145.851
– Tributs	248	238
Total despeses	156.422	175.089
Resultats positius d'explotació	3.578	4.911
Resultats positius de les activitats ordinàries	3.578	4.911
Excedent positiu de l'exercici (benefici)	3.578	4.911

Ingressos	2012	2011
Ingressos de la fundació per les activitats		
– Ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboracions	160.000	180.000
Total ingressos d'explotació	160.000	180.000
Resultats negatius d'explotació	---	---
Resultats negatius de les activitats ordinàries	---	---
Excedent negatiu de l'exercici (pèrdua)	---	---

08

MEMÒRIA 2012

Recull de premsa

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
– Recull de premsa
Agenda 2013

a
Ciència

Els ingredients per crear vida sintètica

Els experts en biologia artificial busquen fórmules per crear vida al laboratori. Han obert un nou debat bioètic: poden curar, però també destruir

✱ MÓNICA L. FERRADO

Crear vida artificial al laboratori a partir d'elements inerts sempre ha fet volar la imaginació de la humanitat. La ficció s'hi ha recreat, però el que de moment s'ha aconseguit no té res a veure amb Frankenstein ni amb altres criatures. Els que investiguen per fer realitat aquest somni treballen amb fragments d'ADN i amb microbis. Com si es tractés d'un cotxe, acoblen gens, proteïnes i cèl·lules per crear sistemes vius. Fins i tot es poden arribar a barrejar elements de diverses espècies. Busquen la millor fórmula per dissenyar microbis perquè treballin per a nosaltres. I la seva tasca serà servir-nos per millorar processos industrials, per curar-nos de malalties, per produir energia o per netejar entorns contaminats. Però també es té por que se'n puguin dissenyar d'altres al servei del bioterrorisme. La bioètica que hi ha darrere d'aquesta disciplina va ser el tema del cinquè cicle de conferències Josep Egozue, organitzat per la Fundació Víctor Grifols i Lucas, que diemarts va reunir un grup d'experts per reflexionar sobre els usos i possibles abusos.

Molta teoria, poca realitat

De moment, els éssers sintètics que han fet el salt de la teoria a la pràctica són molt pocs. Als Estats Units, un equip d'investigadors de la Universitat de Califòrnia ha dissenyat un bacteri que pot treballar com a fàbrica per produir una versió sintètica del farmaque que es fa servir per tractar la malària. L'artemisinina, actualment escàs i car, ja que prové d'una planta amb dificultats de conreu. En marxa també hi ha altres investigacions per crear microbis que produïssin biocombustibles, o altres que degradin pesticides.

Amés, no hi ha una recepta única per aconseguir crear organismes a la carta. S'està treballant en diferents tècniques d'enginyeria en les quals hi ha implicats no només biòlegs, sinó també físics i matemàtics. Una de les estratègies és la creació d'una cèl·lula amb el material genètic mínim per funcionar. De fet, és la recerca que més soroll ha

fet, ja que John Craig Venter, conegut per ser un dels artífexs del mapa del genoma humà, va anunciar-se ell mateix com el primer creador de vida artificial després d'aconseguir crear a partir d'elements químics el genoma artificial complet d'un ésser viu, un bacteri, el *Mycoplasma genitalium*, amb 582.000 parells de bases i 485 gens en un sol cromosoma. És el bacteri amb vida independent amb un cromosoma més petit. Però els experts no només miren de reüll les ganes de protagonisme de Venter, sinó que asseguren que el que ha aconseguit no és realment vida artificial, ja que es tracta d'un procediment per imitar allò que ja existeix a la natura i no la creació d'una nova criatura.

Enginyeria genètica

El que va fer Venter en la seva primera creació va ser inventar-se un procediment, però per reproduir un ésser que ja existeix. Va fragmentar l'ADN del bacteri, el va assemblar a dins d'un altre bacteri, un *E. coli*, i el va acabar a dins d'un llevat. En una altra creació més recent va fer servir un procediment similar: en el *Mycoplasma mycoides* (CVI-syn.0 (les inicials són les del seu nom), amb un genoma mínim de 350 gens. "Hi ha molt de sensacionalisme en la biologia sintètica", afirma Thomas Murray, director de The Hastings Center i conferenciant de les sessions de la Fundació Grifols.

Venter ja ha anunciat que vol crear un bacteri artificial que podria convertir en hidrogen l'energia solar. Aquest hidrogen podria servir com a combustible per al transport públic.

A Barcelona, aquesta feina d'enginyeria amb bacteris també la porta a terme l'equip de Lluís Serrano, del Centre de Regulació Genòmica (CRG) de Barcelona. Treballen amb un altre bacteri, el *Mycoplasma pneumoniae*, que estan rediseñant perquè serveixi com a vector per a teràpia humana, per tractar la fibrosi quística i altres malalties pulmonars. "Estem fent proves amb ratolins", va explicar durant la conferència Serrano. I han aconseguit cap-

TECNOLOGIA
Els biòlegs investiguen amb diverses tècniques. Una és construir 'biototxanes', peces de fragments d'ADN artificial

tar l'interès de la indústria, ja que és un dels projectes que formen part de l'acord que han signat per treballar amb Sanofi, que ha invertit un milió d'euros en el centre. Els laboratoris també estan interessats en la creació de cèl·lules sintètiques perquè poden servir per recrear a escala cel·lular malalties i per funcionar com a petits laboratoris per fer assajos *in vitro* amb medicaments, estalviant-se així altres fases experimentals si ja d'entrada no funcionen.

Les 'biototxanes'

Una altra manera d'aconseguir vida sintètica és assemblant *biototxanes* (*biobricks*, en anglès). A internet hi ha un registre de la BioBrick Foundation que recull peces creades per científics de tot el món. Són trossos

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
– Recull de premsa
Agenda 2013

ARAGÓN EL TSJ NO INDEMNIZA LA FALTA DE CI ESPECÍFICO PARA LA ANESTESIA EPIDURAL

La mínima sintomatología tras una profilaxis obliga a actuar

→ El TSJ de Aragón admite la demanda de una paciente que sufrió una meningitis por la anestesia epidural que le pusieron al dar a luz. El tribu-

nal ha condenado al Salud porque los síntomas de la mujer debieron ser valorados considerando el tratamiento profiláctico del parto.

S.S. Valle

La Sala Contencioso-administrativa del Tribunal Superior de Justicia de Aragón ha estimado parcialmente el recurso presentado contra la atención sanitaria que recibió una paciente tras dar a luz, en una cesárea programada y con anestesia epidural, y presentar un cuadro febril que terminó siendo una meningitis, que derivó en un infarto cerebral. La mujer tiene importantes secuelas como consecuencia de ese episodio. El tribunal ha condenado al Servicio Aragonés de Salud (Salud) a indemnizar a la mujer con 210.000 euros.

La demanda presentada por Carmen Rodrigo de Larrea, abogada de la afectada, reclamaba por un retraso en el diagnóstico de la meningitis y porque no hubo un documento de consentimiento informado (CI) específico para la anestesia que reflejara el riesgo de contagio de meningitis, como le ocurrió a la paciente.

La demandante ingresó en el hospital para dar a luz, por cesárea programada con anestesia epidural, dando a luz una niña sin ningún problema. Pero en el postparto

Carmen Rodrigo de Larrea, abogada de la paciente.

la mujer se quejó de fuertes dolores de cabeza, que persistieron durante varios días. Ante estos síntomas le fue prescrito un tratamiento farmacológico con paracetamol. A los cuatro días, como seguían los síntomas, se le sometió a una TC, que dio normal. Al quinto día le visitó el neurologo y le prescribió una punción raquídea que puso en evidencia la meningitis. Inmediatamente, la mujer fue derivada al hospital de referencia del Salud, donde fue ingresada en cuidados intensivos.

Una semana después recibió el alta con un informe en el que se detallaba que la paciente había sufrido un infarto cerebral secundario a una meningitis bacteriana, tras cesárea con anestesia raquídea, que le había dejado importantes secuelas: pérdida de agilidad mental, torpeza en la psicomotricidad, etc. Ante estos hechos, la sentencia señala que "se produjo un retraso en el diagnóstico" y no admite el argumento de la Administración de que el tratamiento profiláctico administrado en el momento de la cesárea enmascaró los síntomas de la paciente. En este sentido, el tribunal dice que "el hecho de que [...] la meningitis bacteriana se hallara decaída o parcialmente tratada por la antibioterapia profiláctica administrada en el

momento de la cesárea para prevenir la infección obligaba a una mayor vigilancia, sobre todo tras la aparición de los síntomas anteriores [cefaleas], ante los cuales debió pensarse ya en un posible diagnóstico de meningitis, para actuar en consecuencia inmediatamente". Y el tribunal continúa señalando que "un tratamiento profiláctico enmascara síntomas que, por no ser claramente observados, provocan la falta de reacción en el tiempo debido, lo que hubo de ser tenido en cuenta para actuar ante la mínima sintomatología, pues, en otro caso, parecería preferible prescindir de la profilaxis, que tampoco parece aconsejable".

Sobre el CI

El tribunal desestima el segundo motivo de reclamación y señala que "la ausencia del CI específico para la anestesia epidural no determina por sí sola obligación de indemnizar. En este caso, que era el segundo parte de la paciente, el CI prestado para la cesárea puede hacer presumir que incluyó la explicación de todo el mecanismo de la intervención".

CATALUÑA SE BASA EN EL INFORME PERICIAL

El ICS recurre la condena por "fallo general del sistema"

Redacción

El Instituto Catalán de Salud (ICS) recurrirá al Tribunal Superior de Justicia de Cataluña la sentencia del Juzgado de lo Contencioso-administrativo número 17 de Barcelona que le ha condenado a indemnizar con 300.000 euros por un error generalizado del sistema sanitario público a una paciente que acudió 150 veces a urgencias en diecinueve años y no se acertó con el problema de salud que padecía (ver DM del 15-II-2012).

El Instituto Catalán de la Salud ha dado a conocer esta decisión en un comunicado en el que, además, ha señalado que confía en que los tribunales le den la razón, ya que tanto los dictámenes periciales que acompañan la demanda como del Instituto Catalán de Evaluaciones Médicas y Sanitarias (ICAM) y del perito judicial indican que todas las actuaciones llevadas a cabo por los profesionales del Hospital Universitario de Bellvitge durante ese tiempo han estado de acuerdo con las buenas prácticas clínicas, y que los resultados de las pruebas en el momento de su realización fueron normales.

La paciente sufrió un prolapsio uterino de segundo grado, por el que se le practicó una histerectomía por vía vaginal tiempo más tarde y en un centro privado.

SUPREMO FUE OPERADO DE HERNIA DISCAL

250.000 euros a un albañil que quedó discapacitado

Europa Press

Madrid El Tribunal Supremo ha condenado a la Comunidad de Madrid a indemnizar con 250.000 euros a un hombre de mediana edad y albañil de profesión, por las graves secuelas que sufrió tras una operación de hernia discal a la que se sometió en un hospital público de la autonomía en 2006.

La Sala de lo Contencioso-Administrativo ha anulado la sentencia dictada en junio de 2010 por el TSJ de Madrid que rechazaba la responsabilidad patrimonial de la Administración sanitaria.

La defensa del paciente solicitaba una indemnización de 250.000 euros por los daños físicos, psicoló-

gicos y morales que padeció motivados por una deficiente asistencia sanitaria. Sin embargo, el Supremo rebaja esta cuantía a la mitad.

Los hechos se remontan a comienzos de julio de 2006 cuando el demandante, de 48 años de edad, fue intervenido en el centro hospitalario de dos hernias discales. Durante en el postoperatorio, se detectaron una serie de complicaciones que, finalmente, le causaron lesiones consistentes en incontinencia doble, pérdida de competencia sexual y un grado de discapacidad del 52 por ciento, por el que se le declaró su incapacidad total permanente para la profesión de albañil.

BIOÉTICA THOMAS MURRAY, INVESTIGADOR

Antes de producir un organismo, el científico debe responder preguntas éticas

Javier Granda Barcelona

El concepto de biología sintética engloba diversos campos de la investigación en los que se aplica la ingeniería a los sistemas biológicos. En el V ciclo de conferencias Josep Egocue, organizadas por la Fundación Víctor Grifols i Lucas, Thomas Murray, presidente y director general de The Hastings Center ha descrito que, "esta manera de pensar supone un cambio radical porque se buscan equivalentes de transistores, resistencias o interruptores. Un ejemplo es el movimiento de bio-partes y sus repositorios, que funcionan como fuentes abiertas en las que contribuye todo el mundo".

Pese a que la biología sintética abarca muchas áreas, Murray ha destacado la de la malaria, en la que ingeniería genética de alto nivel permite realizar diversos cambios en un organismo para que produzca ácido artemisinico, "que está a tres pasos químicos de la artemisina. De este modo se dispondrá de toda la artemisina necesaria para el tratamiento mundial de la malaria, y de manera mucho más barata". También en este sentido se trabaja en la elaboración de biocombustibles.

Posición preeminente

Pese a que pueda parecer que la investigación va muy por delante de la ética en el ámbito de la biología sintética, para Murray la ética ocupa una posición preeminente "en el sentido de que estamos ayudando a plantear las preguntas que es obligatorio hacerse y que el científico debe responder antes de producir cualquier organismo que pueda afectar al medio".

Thomas Murray ha asesorado a la Comisión Presidencial de Bioética de Estados Unidos en un informe sobre ética y biología sintética

Uno de sus últimos trabajos ha consistido en asesorar a la Comisión Presidencial de Bioética de Estados Unidos, que en 2010 publicó un informe con 18 recomendaciones sobre ética y biología sintética, estableciendo las precauciones necesarias y las excepciones que se contemplaban.

Desde 1969

En su labor como presidente y director general de The Hastings Center, Murray ha destacado su posición de liderazgo de esta institución, que se creó en 1969 siendo la primera del mundo centrada en asuntos éticos, medicina y ciencias de la vida.

"Trabajamos 30 personas en el centro y no dependemos de subvenciones para no dañar su reputación. Publicamos dos revistas y acabamos de co-producir con la televisión pública estadounidense un programa llamado Now centrado en la medicina personalizada y la relación de la genómica y las pruebas genéticas con la medicina", ha destacado.

A final de año publicarán las recomendaciones revisadas de toma de decisiones al final de la vida. "Publicamos las primeras recomendaciones integrales hace 25 años y mucho ha pasado en este cuarto de siglo, por lo que hemos realizado una revisión completa", ha añadido.

BOLETINES OFICIALES

BOPA ADJUDICACIÓN DE PLAZAS

El Servicio de Salud del Principado de Asturias (Sespa) ha dictado una resolución por la que se hace pública la relación de 74 plazas en el proceso selectivo para el acceso a la condición de personal estatutario fijo. Se adjudicarán el 20 de marzo en Oviedo. La adjudicación de estas plazas tendrá lugar una vez concluidas las pruebas selectivas y los puestos ofertados corresponden a las especialidades de Neumología, Radiodiagnóstico y Urgencia Hospitalaria. (Resolución publicada en el BOPA del 16-III-2012).

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
– Recull de premsa
Agenda 2013

MENORCA | Martes 18 septiembre 2012

Menorca | 7

LA DIRECTORA, MARISA REBAGLIATO, ESTIMABA UNA DISMINUCIÓN "MÁS DRÁSTICA" DE PARTICIPANTES

La Escola de Salut anima al debate en las redes sociales

La mesa redonda que se celebra mañana a las 18 horas en el Lazareto podrá comentarse antes, durante y después a través de la comunidad virtual

MERCÉ PONS

Maó

La Escola de Salut Pública de Menorca impulsada por el departamento de Bienestar Social y Juventud arrancó ayer con la sesión de debate que el Ayuntamiento de Maó organizará el próximo sábado a las 11.30 horas en la calle Ses Mores.

La directora, Marisa Rebagliato, apuesta a un incremento del número de matriculados, respecto a la matriculación inicial, que ayer ya rozaba los 430 inscritos. No obstante, estima un posible aumento de la cifra que podría llegar a superar los 450 participantes.

Esta edición sufrirá una bajada en participación respecto al curso pasado aunque Rebagliato resalta que "2011 fue la excepción, logramos un récord histórico con más de 600 personas", la directora del programa recuerda que "no se amó ningún curso, algo que no es nada habitual en este tipo de actividades". Por ello, indica que el curso no tiene 500 matriculados y aunque la reducción ha existido "esperábamos una bajada mucho más drástica".

Rebagliato achaca esta pérdida de participación a que una gran mayoría de participantes son profesionales subvencionados por las instituciones o empresas en las que trabajan. "Todos conocemos la situación que padecen los sectores, es por ello que estimábamos una pérdida mayor", apunta.

La directora de la Escola asegura que todos los organismos impulsores "tenemos un fin común que es mantener la escuela y este año se ha conseguido".

Además del reto de mantener las actividades, la calidad y la participación en este encuentro internacional de investigadores y expertos de la salud pública, con menos recursos y en un contexto de recortes, Rebagliato anuncia a su vez la adaptación al momento

ACTIVIDAD. La oferta académica de este año incluye cuatro cursos y catorce encuentros

COORDINADORES. Rebagliato junto a Vidal y Torrent

actual y, por lo tanto, la apuesta por aspirar a una mayor difusión y participación de las actividades a través de las redes sociales. Y es que, tal y como señalaba ayer, aunque la Escola de Salut ya se difundía a través de distintas comunidades virtuales, este año la participación y el contexto de discusión y debate será mayor. La mesa redonda, abierta al público, que se celebra mañana miércoles a las 18 horas en el Lazareto sobre "¿Debemos estar preocupados

con la actual Reforma del Sistema de Salud español?" va a abrirse a estas redes para que, tanto antes como durante y después de la mesa redonda, la gente que no pueda presenciar la actividad participe a través de la plataforma virtual.

Rebagliato destaca, además, como ponentes de gran prestigio, y entre muchos otros, al profesor de la Universidad de Berkeley y director de salud del área de salud pública de San Francisco, Kajal Bhatia, una autoridad mundial en evalua-

HOY A LAS 18 HORAS

Los vecinos de Molí des Pla debaten sobre movilidad

REDACCIÓN

Maó

La asociación de vecinos del Molí des Pla está desarrollando una serie de reuniones, tanto vecinales como con representantes políticos con motivo de la Semana de la Movilidad y que culminarán con la presencia de la entidad vecinal en la mesa de debate que el Ayuntamiento de Maó organizará el próximo sábado a las 11.30 horas en la calle Ses Mores.

Será esta tarde a las 20 horas cuando celebre una reunión abierta a vecinos del barrio con el objetivo de dialogar, debatir y recoger propuestas, sugerencias o quejas en materia de movilidad que electen directamente al barrio. Las conclusiones serán explicadas en la mesa de debate del sábado.

En este sentido, la asociación dará a conocer la respuesta del Ayuntamiento de Maó respecto a las conclusiones que la entidad vecinal trasladó al Consistorio sobre esta materia. A su vez, se pedirá a los asistentes que propongan, valoren, sugieran y opinen sobre el nuevo plan de movilidad de la ciudad.

Cabe recordar que Maó es uno de los municipios de Baleares que se han unido a la Semana Europea de la Movilidad que este año tiene como lema "Móvete en la dirección correcta".

MENORCA y ocimax MULTISALAS

¡¡ Sortean entradas !!

Los Grandes Clásicos de la Ópera y el Ballet

OPERA LIVE

Miércoles 19 de septiembre
19.30 horas.

LOS CUENTOS
DE HOFFMANN
de Offenbach

Desde Ópera de París

Si es SUSCRITOR del diario "Menorca" envíe un correo a promociones@menorca.info, indicando su nombre y número de teléfono. Y entrará en el sorteo de dos entradas para la ópera. (Dos entradas por persona)

MENORCA

¡ LÉANOS EN DIRECTO !

Endesa

Comunica a sus clientes y público en general que, con la finalidad de mejorar la calidad del servicio eléctrico, deberá interrumpir temporalmente el suministro de energía eléctrica.

20/09/2012
SANT LLOUÍS Desaparece N° 52091 - De 08:00 a 12:00 h.
Calle: S'ALFONSO N° 10, 07001 MAÓ - BA. BONA PARRAQUET

21/09/2012
CAPITANÍA DE MENORCA Desaparece N° 52091 - De 08:00 a 12:00 h.
Calle: S'ALFONSO N° 10, 07001 MAÓ - BA. BONA PARRAQUET

22/09/2012
ES MERCADAL Desaparece N° 52091 - De 08:00 a 12:00 h.
Calle: S'ALFONSO N° 10, 07001 MAÓ - BA. BONA PARRAQUET

23/09/2012
ALAIÓ Desaparece N° 52091 - De 1:00 a 14:00 h.
Calle: S'ALFONSO N° 10, 07001 MAÓ - BA. BONA PARRAQUET

Trabajamos por mejorar la calidad del servicio eléctrico.
TELÉFONO DE AYUDA: 902 534 902

09

MEMÒRIA 2012

Agenda 2013

Sumari
Presentació
La Fundació
Activitats
Premis
Publicacions
La Fundació on-line
Dades econòmiques
Recull de premsa
– Agenda 2013

Febrer

14 de febrer

Reunió del patronat

Abril

17 i 18 de abril

VI Conferències Josep Egozcue

Maig

31 de maig

Finalitza el termini de presentació de treballs
per a optar als premis i beques de 2013

Juny

Global Health Leadership Forum

1er Diàleg sobre la reforma del sistema sanitari
públic

Setembre

Reunió del patronat

Curs ètica i salut pública

Reunió del jurat dels premis i beques

Octubre

Lliurament de Premis i Beques de la Fundació
2n Diàleg sobre la reforma del sistema sanitari
públic

Novembre

Curs en col·laboració amb el Consorci

Universitat Internacional Menéndez Pelayo

Barcelona (CUIMPB) - Centre Ernest Lluch

c/ Jesús i Maria, 6
08022 BARCELONA
ESPANYA

Tel +34 935 710 410
Fax +34 935 710 535

www.fundaciogrifols.org
fundacio.grifols@grifols.com